

ที่ สน ๐๐๑๘.๑/ว ๑๗๑๒๖

ถึง ที่ทำการปกครองอำเภอ ทุกอำเภอ

พร้อมนี้จังหวัดขอส่งสำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๖๔๕๓ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับบุคคลต่างด้าว เรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร. ๐-๔๒๗๑-๑๔๖๑ , ๐-๔๒๗๑-๖๖๓๗

“ปวงข้าพระพุทธเจ้า ชื่อน้อมเกล้า น้อมกระหม่อม รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้”

☒ ปค. (37)	ที่พิมพ์
☐ ส.ค.ล. ()	คนดี
☐ ก. ()	ที่	๑๕ ส.ค. ๒๕๖๐
	ว.ค.

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๖๔๕๓

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับบุคคลต่างด้าว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๙๖๐๙ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

ตามที่กรมการปกครองได้แจ้งแนวทางปฏิบัติการรับจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทย ซึ่งเป็นคู่สมรสฝ่ายหญิงกับบุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนเขตในพื้นที่ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ความโดยละเอียด แจ้งแล้วนั้น

กรมการปกครอง ได้รับแจ้งจากกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจะมีพฤติการณ์ในการยื่นขอจดทะเบียนสมรสโดยเจตนาอำพราง และจะขออนุญาตพำนักอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ประเภท Non - Immigrant Visa O เพื่ออุปการะครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศทวีปแอฟริกา (ประเทศกลุ่มเสี่ยง ๑๓ ประเทศ ได้แก่ ประเทศไนจีเรีย กานา แคเมอรูน คองโก ไลบีเรีย เซียร์ราลีโอน กินี ยูกันดา เคนยา รวันดา แซมเบีย โมซัมบิก และประเทศแอฟริกาใต้)

ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลของกลุ่มบุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งขออนุญาตพำนักอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ประเภทอุปการะครอบครัว เป็นไปด้วยความถูกต้อง กรมการปกครองได้ดำเนินการปรับปรุงโปรแกรมการจดทะเบียนครอบครัว ได้แก่ การจดทะเบียนสมรส , การจดทะเบียนการหย่า , การจดทะเบียนรับรองบุตร , การจดทะเบียนรับ - เลิกรับบุตรบุญธรรม และการบันทึกฐานะแห่งครอบครัว และขอให้จังหวัดทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร แจ้งให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนเขต แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. กรณีบุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายยื่นคำร้องขอจดทะเบียนครอบครัว ให้สำนักทะเบียนแห่งท้องที่บันทึกการบุคคลของบุคคลต่างด้าวกกลุ่มประเทศทวีปแอฟริกา เป็นภาษาอังกฤษตามรายละเอียดที่ปรากฏในเอกสารหนังสือเดินทาง (Passport) ที่บุคคลต่างด้าวนำมาแสดงลงในแบบพิมพ์คำร้องขอจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัว (คร. ๑) , ทะเบียนสมรส (คร. ๒) , ใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) , ทะเบียนการหย่า (คร. ๖) , ใบสำคัญการหย่า (คร. ๗) , ทะเบียนรับรองบุตร (คร. ๑๑) , ทะเบียนรับ - เลิกรับบุตรบุญธรรม (คร. ๑๔ , คร. ๑๗) , ทะเบียนฐานะของภริยา (คร. ๒๐) และทะเบียนฐานะแห่งครอบครัว (คร. ๒๒) แล้วแต่กรณี

๒. กรณีการจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยที่เป็นคู่สมรสฝ่ายหญิง กับบุคคล

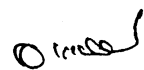
/ต่างด้าว ...

ต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครองที่อ้างถึง โดยให้นายอำเภอ และผู้อำนวยการเขต ปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนเขต แล้วแต่กรณี ในการรับจดทะเบียน สมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับบุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายด้วยตนเอง แต่หาก ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนได้ ให้มอบหมายปลัดอำเภอ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานปกครอง และผู้ช่วย ผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่แทน

เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สำนัทะเบียนอำเภอ และสำนัทะเบียนเขตในพื้นที่ พิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท.

(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๗ - ๑๙

โทรสาร ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๙

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๕๕๖๐ ๕

กรมการปกครอง
ถนนอิษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการรับจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับบุคคลต่างด้าว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๑๑๗๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๒. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๓๖๐๐ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติการรับจดทะเบียนสมรสฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการปกครองได้ตรวจพบการรับจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยซึ่งเป็นคู่สมรสฝ่ายหญิงกับบุคคลต่างด้าวซึ่งเป็นคู่สมรสฝ่ายชายเป็นจำนวนมาก ณ สำนักทะเบียนอำเภอต่าง ๆ ซึ่งเป็นการรับจดทะเบียนสมรสโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำทุจริตในการรับจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทย ซึ่งเป็นคู่สมรสฝ่ายหญิงกับบุคคลต่างด้าวซึ่งเป็นคู่สมรสฝ่ายชายจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงภายในของประเทศ ทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยบุคคลต่างด้าวจะใช้เอกสารจดทะเบียนสมรสโดยทุจริตเป็นหลักฐานในการขอตรวจลงตรา (วีซ่า) อยู่ในประเทศไทยได้เป็นเวลานานขึ้น และเข้ามาประกอบอาชีพโดยมิได้รับอนุญาต หรือกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำทุจริตการรับจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับบุคคลต่างด้าว กรมการปกครองจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติการรับจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทย ซึ่งเป็นคู่สมรสฝ่ายหญิงกับบุคคลต่างด้าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งสำนักทะเบียนอำเภอ/เขต ในพื้นที่ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลอเดช พัฒนรัฐ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๗-๙

โทรสาร ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๙

แนวทางปฏิบัติในการรับจดทะเบียนสมรส
ระหว่างบุคคลสัญชาติไทยซึ่งเป็นคู่สมรสฝ่ายหญิงกับบุคคลต่างด้าว
(แบบท้ายหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๙๖๖๐๙ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘)

๑. กรณีการรับจดทะเบียนสมรส ระหว่างบุคคลสัญชาติไทย กับบุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย

๑.๑ ให้ตรวจสอบคำร้องขอจดทะเบียนสมรส (คร.๑) ว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ และให้ตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนหรือหนังสือเดินทางของผู้ร้อง

๑.๒ ให้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ร้องขอจดทะเบียนสมรสทั้งสองฝ่ายว่า มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ครอบครัว หมวด ๒ เงื่อนไขการสมรส มาตรา ๑๔๔๘ - มาตรา ๑๔๕๘ หรือไม่

๑.๓ สอบสวนปากคำผู้ร้องขอจดทะเบียนสมรสโดยละเอียดตามแบบ ปค.๑๔ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องขอจดทะเบียนเป็นใคร ภูมิลำเนาประเทศอะไร สัญชาติอะไร อาชีพอะไร มีรายได้เท่าใด และเข้ามาอยู่เมืองไทยนานเท่าใดแล้ว เมื่อจดทะเบียนสมรสแล้ว จะพักอาศัยหรือเดินทางไปอยู่ที่ไหน

๑.๔ ให้ตรวจสอบหนังสือรับรองของสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลของผู้ร้องซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าว ในประเทศไทย หรือจากองค์การที่รัฐบาลประเทศนั้นมอบหมาย ซึ่งหนังสือรับรองนั้นต้องระบุในเรื่องต่อไปนี้

- ผู้ร้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมายไทย และเหมาะสมที่จะทำการสมรสกัน
- ผู้ร้องประกอบอาชีพอะไร และมีรายได้เท่าใด
- ภาวะทางการสมรสของผู้ร้อง เป็นโสดหรือสมรสแล้ว หากสมรสแล้ว มีภาระผูกพันที่ต้องรับผิดชอบในเรื่องอะไรบ้าง
- ระบุชื่อบุคคลที่ราชการสามารถติดต่อและขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้ จำนวน ๒ คน ซึ่งมีถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนาเดียวกับผู้ร้อง

ในกรณีที่เป็นหนังสือรับรองโดยองค์การที่รัฐบาลต่างประเทศมอบหมาย หนังสือรับรองนั้นจะต้องผ่านการรับรองจากสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยในประเทศนั้นรับรองว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้อง

๑.๕ ให้นายอำเภอและผู้อำนวยการเขตปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนเขตแล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนในการรับจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับบุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายด้วยตนเอง แต่หากไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนได้ให้มอบหมาย ปลัดอำเภอ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานปกครอง หรือปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตร และผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต หรือหัวหน้าฝ่ายทะเบียน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน โดยมีกำหนดระยะเวลาแน่นอน

๒. กรณีบุคคลไม่มีสถานะทางการทะเบียนหรือแรงงานต่างด้าวร้องขอจดทะเบียนสมรสกับบุคคลสัญชาติไทย

๒.๑ ให้ดำเนินการเหมือนกับข้อ ๑.๑ - ๑.๓

๒.๒ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า ผู้ร้องขอจดทะเบียนสมรส จะขาดคุณสมบัติตามเงื่อนไขแห่งการสมรส ก็ให้นายทะเบียนยื่นข้อยกขังการจดทะเบียนสมรสไว้ก่อน โดยอ้างข้อกฎหมาย เช่น มาตรา ๑๔๕๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ว่านายทะเบียนไม่อาจตรวจสอบหลักฐานได้ว่าขณะที่ผู้ร้องขอจดทะเบียนสมรส มีคู่สมรสอยู่หรือไม่ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ร้องหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ให้ปรากฏต่อ นายทะเบียนว่า มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนตามเงื่อนไขแห่งการสมรส

๒.๓ ในการรับจดทะเบียนสมรสดังกล่าว ให้รับคำร้องไว้ก่อนทุกครั้ง และในการตรวจสอบเงื่อนไขการสมรสก่อนจดทะเบียน หรือตรวจสอบเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ร้องเช่นกัน และพึงระมัดระวังมิให้เป็นการหน่วงเหนี่ยวหรือกลั่นแกล้ง หรือเรียกร้องผลประโยชน์จากผู้ร้องเป็นอันขาด

๒.๔ ให้นายอำเภอและผู้อำนวยการเขตปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนเขต แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนในการรับจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางการทะเบียน หรือแรงงานต่างด้าว แต่หากไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียนได้ให้มอบหมาย ปลัดอำเภอ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานปกครอง หรือปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตร และผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต หรือหัวหน้าฝ่ายทะเบียน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน โดยมีกำหนดระยะเวลาแน่นอน

๓. กรณีนายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนสมรส

นายทะเบียนอำเภอ/เขต ได้รับคำร้องขอจดทะเบียนสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับบุคคลต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และระหว่างบุคคลสัญชาติไทย กับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางการทะเบียนหรือแรงงานต่างด้าวแล้ว โดยให้พิจารณาข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องนำมาแสดง ประกอบข้อกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการแล้ว หากพิจารณาเห็นว่า การร้องขอจดทะเบียนสมรสไม่เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งการสมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือการร้องขอจดทะเบียนสมรสนั้น จะขัดต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม หรือการร้องขอจดทะเบียนสมรสนั้น มีเจตนาพฤติกรรมอำพราง ก็ให้ใช้ดุลพินิจในการไม่รับจดทะเบียนสมรสดังกล่าว โดยชี้แจงเหตุผลในการใช้ดุลพินิจให้ผู้ร้องทราบ และแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่าสามารถยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรสต่อศาลได้ ตามนัยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ฉบับ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๒ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๓